

LBRIS

We know
books

Gabriel I. Năstase

HOȚUL DE VISE

Hoffman

CUPRINS

Lipscani / 7
Requiescat in pace / 11
Întoarcerea fiului risipitor / 15
Știuca și reperul / 20
Declin trecător? / 27
Arta de a fi neapărat pehlivan sau cum și-a bătut joc Sima nu numai de colegi / 30
Surpriza / 36
Week-end fără happy-end / 43
Nota de plată / 63
Fugarii / 85
Întoarcerea / 88
Pică / 118
Boul și provincialul / 121
Hoțul de vise / 125
Ascunzătoarea / 129

LIPSCANI

Vad comercial, cu rezonanțe și evocări pierdute în negura timpului, Curtea Veche cu întregul ei perimetru format din rețeaua de străzi înguste, își poartă istoria și legendele în stampe și scrieri vechi care pomenesc despre existența unui dezvoltat centru al meșteșugarilor și neguțătorilor din Bucureștiul sfârșitului de secol al XVIII-lea.

Primind numele specific activității bazarelor, lipscănia semnifica îndeletniciri de comerț și schimb pe care îl desfășurau neguțătorii ce făceau drumul spre marele târg de la Lipsca, Ulița Lipscanilor constituind la acea dată un te-meinic și înfloritor așezământ al acestor ocupații.

Azi, doar aroma cafelei, ce îmbalsămează văzduhul la câte un colț, mai amintește de chipurile bărboase cu caftan sau giubea, grăbind negustorește prin volbura prafului stărnit de căruțele cu coviltir.

Mai târziu, breslele meșteșugărești își deplasează centrul activității spre alte zone, iar locul acestora este luat de către negustori care își procurau mărfurile din sursele cele mai diferite, oferindu-le spre desfacere pe piața Bucureștilor.

De aici, Lipscanii își poartă istoria unor amintiri triste ca locul unor așezări de chilipirgii puși pe înavuțire, ce bu-

zunăreau sărăcimea, batjocorindu-i necazurile. Cu speculanți ce-ți tăiau calea luându-te familiar de braț și introducându-te cu de-a sila într-o dugheană ce se dorea magazin universal, pentru a-ți oferi, cu politețe mieroasă și insistență până la tupeu, mărfuri de calitate dubioasă.

Înșiruire de imobile abandonate paraginei, cu interioare ce duhneau a mucegai și vechitură, cu pereți lăsați pradă igrasiei adânc cuibărită la temelii.

Renăscută cu truda unui popor descătușat, prin excelență gospodar și iubitor de frumos, această arteră, suplă și frântă de mijloc, se află în plin proces de modernizare și sistematizare comercială, ca de altfel întreaga zonă cuprinsă în suprafața fostei Curți Vechi, veritabil act de generoasă renaștere a patrimoniului național de valori, social-comerciale cu tradiție. Vechile localuri ce străjuiesc intrarea Șelari, precum și nu mai puțin vestitul odinioară Han cu tei, care au făcut până nu demult obiectul unor lucrări de minuțioasă restaurare, reevaluând arhitectonica originală, pitorescul și crearea unei ambianțe de epocă, au mărit atractivitatea Lipscașilor ca vad comercial diversificat și modern.

Redată, la valoare și sens uman, circuitului comercial, această principală trecătoare, ce leagă două mari căi de acces ale Capitalei, își poartă azi neobosit furnicarul cotidian, etalând cu cochetărie, de după străveziul geamurilor, paleta policromă a rafturilor și vitrinelor încărcate cu îndestulare de abundența mărfurilor. Reclame cu chemări și sfaturi de bunică grijulie îți dezorganizează bugetul după cum îți e pofta, iar la câte un colț cu întretăiere baraje miniaturale de aluat în covrigi sau de loz în plic, adună amatori sub coperține de prelată în dungii.

În amuzamentul trecătorilor de la tonetele rivale și guralive se dispută clientela sunt lansate invitații nostime și pline de tâlc ce îi ațâță până și pe indiferenții prefăcuți.

Din senin, un vânt complice adună norii cenușii și îi repede storși din înaltul cerului. A început să plouă și asfaltul neted prinde străluciri de antracit. Ploaia se întetește și cerne cu ropot de toboșar furios peste îngrămădirea pestriță de umbrele răsărite ca din senin.

Sub streășini sau balcoane, mulțimea neprevăzătoare se înghesuie scrutând cerul pus pe bocet, iar spre extremitatea ce se deschide bulevardului, tunelul cu pasaj, aidoma unui sorb, aspiră întârziată cu răsuflarea grăbită.

Jos, largi șuvoaie galopează frenetic marcând caldarâmul și purtând în mici vârtejuri, spre gurile lacome de canal, flota deznădăjduită a nimicurilor abandonate. De sus, ploaia a mai ostenit și stropii care se răresc pătează în ciudați petice uscate, sau se preling neputincioși, contopindu-se într-un anonim de umezeală aproape generală.

În aer plutește nerăbdarea și dorința de lumină și, pe neașteptate, discul vesel și triumfător al soarelui aprinde speranțe și contururi de fantasm într-un apus tardiv și fotogenic, iar, ca la un semnal, furnicarul de oameni își reia vesel și zgomotos forfota.

Vânzătorii din magazine aruncă priviri discrete, dar nu lipsite de interes, asupra cadranelor de ceasornic, însă aglomerația descurajează și trezește îndoieli serioase cu privire la ora închiderii.

Câte un nehotărât încearcă cu încrâncenare răbdarea ajunsă la limita apostolică a vânzătorului, stabilind și reconsiderând opțiuni, iar marfa împrumută ceva din tremurul

stângaci mascat, al mâinilor care o oferă în pragul deznădejdiei.

Afară, același soare îndărătnic se încapățânează și mângâie într-o prelungită despărțire cetatea, scaldând în roșu sângeriu zarea care îl va ascunde peste noapte.

De după colț, stația autobuzului își semetește cățărata pe stâlp, tabla cu însemne aritmetice, iar ceasul de vis-à-vis strecoară în suflet incertitudini ce ademenesc grăbiții să se înșire pe refugiu, ca la comanda unui caporal conștiincios.

Și în timp ce mulțimea se revarsă cu gălăgie de babilon, autobuzul aruncă priviri încărcate de reproș indiferenților ce îi întorc spatele, apoi se îndepărtează dezolat cu zgomot de mădulare metalice, statornicindu-și prezența cu fumul acru și gros ce învăluie pentru o clipă ca o pedeapsă nemeritată, deopotrivă grupul susținătorilor fără loc.

Ascunzișul întunericului coboară la rendez-vous, spunând bună-seara, și se împiedică de licuricii suspendați ce își exercită dreptul de control, cotrobăind în masa posacă cu jetul luminiscent și curios.

Răpăieli de obloane căzute implacabil și bufnituri de uși scuturate de mâini care le probează încremenirea, vestesc pacea ce va sălășlui dincolo de vitrine și hora hoinarilor îmbrățișează laolaltă mulțimea asemănătoare.

Noapte bună, Lipscani!...

București 20 martie 1975

REQIESCAT IN PACE

Asistam deunăzi la demonstrația unui confrate, un adevărat număr de echilibru la buza abisului, și mărturisesc sincer, omul își făcea numărul cu succes, sau dacă vreți, cu casa închisă. O veritabilă lecție de virtuozitate. Era atâta elocvență în tot ce spunea, că ți se cerea să fii născut într-o zodie potrivnică adevărului, ca să cutezi a nu fi de acord cu dânsul. Ce mai! Număr mare, număr de excepție. Mie personal mi-a dezvăluit întreaga ticăloșie de care eram capabil și mulțumesc cerului de a-l fi cunoscut. Tot cu această împrejurare mă văd nevoit a recunoaște enorma mea inutilitate, care mă însoțește încă din anii prunciei, spre marele regret al bunilor mei părinți.

Ei bine! Așa cum spuneam, îl urmăream împietrit și, zău, îmi răsună și azi în ureche formula sacrosanctă cu care dăduse gata, magistral de altfel, întreaga asistență.

— N-am primit piese la montaj! Există riscul iminent ca trucidorii mei să revadă domiciliul înaintea de sorocul zilei de muncă. Îi trimit acasă.

Sec și dur. Un uriaș val de indignare cuprinse adunarea și, ca la un semn, priviri, până mai ieri fraterne, mă sfredeleau necruțător.

— Ai îndrăznit să faci asta?...

Aerul cedă la o asemenea presiune și undeva departe zarea se hotărî să își schimbe brusc coloritul într-un sinistru violet prevestitor întotdeauna de crunte și cumplite nenorociri.

Mă ridicai împleticindu-mă și bolborosii nearticulat cu mâinile a rugă:

— În schimbul doi... apoi mă prăbușii pe podea, asemenea unui furou abandonat. Aceleași priviri sângeroase mă străpungeau convulsiv, și inima, buna și bătrâna mea inimă, o luă razna asemenea unei prea rapide ESSA încăpu-te pe asiatica mână a samuraiului Fany.

Zadarnic însă! Voiau capul lui Moțoc.

Cum în asemenea împrejurări este întotdeauna recomandabil să contrazici, m-am hotărât să arunc ultima carte. La masa vieții mele se ascuțeau tacticos tacâmuri lucitoare. Pantagruel cum zic, pentru că el pregătise festinul, agitându-și satârul, trona, nelăsând loc nici unei confuzii asupra celor ce vor urma.

Scot și bat cartea pe pot cu luciri de nebunie în priviri.

— N-am matriță!

Un muget cumplit se ridică din piepturile acestor gravi meseni și șeful sculăriei, imposibil de văzut cu ochiul liber, se furișă de după scrumieră scâncind.

Confratele ridică cu dezgust obiectul repezindu-l afară și pe nesfârșita întindere a mesei apărui, ca și Tom degețelul, o mogâldeață ce alerga bezmetic:

— Ce ai de zis? Te somăm să spui...

Și ca într-un vis, într-unul urât de tot, peste toate împărătea potul cel mare de 25,5 milioane, sancționat de marele nabab.

Sub masă, alături de pingele, un Tenovie cum nu se mai văzuse până atunci, cocoțat pe un diamant șiret, se des-

prinse ca într-un balans de liană, furișându-se pe sub pragul salvator al ușii.

Bombănea tulbure și sacadat, probabil în drum spre balamuc:

— O repar, o repar, o repar, o repar...

Simultan, un răcnet eșapă din trainicii plămâni cazoni ai dispecerului cât de cât șef și geamurile plezniră cu ciudă.

— Te joci cu mine, mă? Află că, miroși a mort. S-a înțeles? Da?

Și istețul Băruț, printr-o șireată inovație, străpunse blatul mesei, adăpostindu-se în buzunarul meu de unde mă ciupea vârtos.

— Dai șah la rege, mizerabile! Curată lezmajestate. Și n-o mai face pe neprihănită cu copii în șifonier.

Ieși din buzunar redevenind adult și, întinzându-și mustața, replică:

— Și-a tocmit tolocaci la prese, asta e! cu mine nu ține.

Din nou, acea ură tehnologică mă țintui cu privirea mutându-și întreaga încărcătură asupra-mi și, scormonindu-mă până în viscere, mă interpelă.

— Acum, acum ce ai de zis? urlă, expunându-se inevitabil unei laringite cronice, bunul meu confrate, după care epuizat se prăbuși într-un scaun ce numai la înmormântări de marcă mai poate fi întâlnit.

— Când dai piesele? adăugă sfârșit. Și sub privirile consternate ale asistenței prinse să-și smulgă părul din cap.

În aer, fire argintii dansau nebunește, întretăindu-se spiralat și, numai la intervenția energetică a curții, omul scăpă de calviție.

— Să fie pus sub presa de 100 de tone, pentru a i se smulge mărturisiri complete. Să știm de ce. Și până când...

Din nou potul cel mare își făcu apariția și la vederea celor 25, 5 milioane, haita se năpusti îndârjită asupra mea.

Un zgomot sec și pârâit de oase invadă încăperea. Sub steagul pur al necesității, mureau odată cu truda, deopotrivă, amicitia și înțelegerea camaraderească, rușinate de priul lor sfârșit.

Confratele agita victorios unul din cele două picioare cu care mă prevăzuse inițial în marea ei bunătate maica natură, apoi scârbit mă aruncă la câini. Asemeni unor veritabili dispeceri aceștia mă devorară, dar dintre toate cel mai mult îmi plăcu disputa aproape electorală a ciolanelor.

— Epifiză, urla confratele.

— Hipofiză, urla bolovănosul dispecer aproape șef, tremurându-și parizerii. Departe, de sus, curtea deliberă.

— Confratele este incontestabil ca jurisprudență. Am zis!

Apoi, făcându-se guturai, strănutul se auzi de la etajul patru.

Se purta cu succes, copii, la curtea regelui, confratele... Casa primește.

P.S.

Au apărut în farmacii leacuri împotriva amăgirilor. Urgențe programate în limbaj de calculator. Sic!...

București, 28 iunie 1978

ÎNTOARCEREA FIULUI RISIPITOR

Asemenea unui suflet, care își părăsise de curând lăcașul, rătăcind neștiutor în căutarea apei Stixului, se roteau adânc înfundați în orbite ochii lui Minea, șef la aprovizionare, nehotărându-se asupra cărei ținte să se fixeze și scormonind fără cruțare încăperea.

Se aciuase băiatul acesta, nici el nu știuse cum, cine știe, datorită cărei întâmplări, la adăpostul cald și generos al inimii Directorului Comercial. Aici, sub pavăza acestei inexpugnabile cuirase, își cam făcea de cap deșuchiutul, ronțăindu-și cu migală ditamai simbria asemeni unui coșcogea nepotul care amănetează la nu știu ce bar pensia scrupulos socotită dinainte a blândeii bunicuțe din poveste.

Spun asta pentru că marele generos pătimea de pe urma zburdălniciilor și poznelor deloc copilărești pe care le făcea de fiecare dată zbanghiul, cu un zel demn de o cauză mai bună, și din al căror motiv suferea și suspina îndelung. Hazul cel mare venea de acolo, că acest, hai să zicem, pleșuv nepoțel, era perfect convins de dreptatea lui, ori de câte ori întreprindea câte ceva, rezultând bineînțeles o trăznaie. Ba mai mult, nu omitea să adauge și cantitatea de trudă pe care o investise cu acel prilej, subliniind că, dacă aparent rezultatul pare neconvingător, esența și sensul ascund valorile unei perspective strălucite.

Și arunca diamantul: Mai dați-mi o șansă. Una singură și vă fac mare!

Generosul, cât ar fi fost el de generos, nu era cătuși de puțin lipsit de simțul practic și călcându-și pe inimă îl mai dojenea din când în când.

— Bine, mă Minuț! Stau și mă uit la tine cum irosești în van bunătate de viață și mă întreb de unde dracu apăruiși?

Parșiv, dar nu inteligent, cu o înfățișare de câine bătut, ridica rugător privirea, scâncind.

— Sunt d-alea dirijate! N-am negație de știți cine...

— Off, mă Minele! N-am eu destul necaz cu pârlitiți aștia de șefi de secție, care consumă pe veresie. Nu văzuși, mă, cum bate vântul? Rupe ușa și dă buzna decretul cu producția netă și tu schelălăi a pagubă. Ce ai, mă, de gând?

În fața acestei avalanșe de reproșuri, nepotul se frânse în două asemeni unui briceag după folosință și mormăind dădu să deschidă gura. Exact în același moment, prin deschizătura ușii, se prelinse spre interior ceva asemănător unei ființe de sex opus, cu o înfățișare foarte atrăgătoare și piperrat vestimentată.

Avea, ceea ce de regulă se cheamă, mult șic. Coapsele bine strunite de încorsetarea unor ciorapi voalați în gris cu o linie plăcut alungită, prizoniere ale unei jupe dubios de tinereste croită, fremătau de efortul mult prea vulgar al mersului pe jos și se continuau în gambe fine, de autentic pur sânge. Și iată că posesoarea, o tânără femeie brună cu breton și ochi migdalați, păși spre interiorul încăperii, călcând neglijent și scuturând preocupată, cu o mână bogat încărcată de inele, ceva imaginar așezat chipurile pe pieptul bine configurat sub bluza larg decoltată, iar cu cealaltă întinsă spre gazdă.

— Bonjur, cherri! Te deranjez?...

Generosul, inimă, deh generoasă, cum am mai zis, îi ieși în întâmpinare tot numai zâmbet, descrise larg cu mâna un gest ca pentru a o pofti să se așeze, apoi, aruncând scurt o privire cu subînțeles, indică direcția ușii pentru Minică. Acesta fără să mai adauge ceva, se retrase cu spatele, etalându-și cu larghețe srălucirea cheliei, după care închise ușa rămânând în spatele ei. Suflet de lacheu, ce vreți!

Cum cerberul de dincolo de ușă, lipsea, acesta mai întârzie o clipă în postura care îi fu fatală. Deodată, generosul neprimind răspuns la apelurile repetate pe care le făcuse, chemându-și secretara, deschise brusc ușa și se pomeni față în față cu drăgălășenia de Minel.

— Repari broasca, fiule? Faci conjunctivită dacă mai insiști. Știu, ai junghi la ochi, dar șterge-o! Hai!

Peste măsură de rușinat, Minel, îngăimă ceva în legătură cu, cine împarte... apoi se răsuci și o rupse pur și simplu la fugă.

Nu peste multă vreme tânăra femeie părăsi cabinetul, ținând în mână cu foarte multă convingere o factură, care bineînțeles nu putea avea nici un fel de legătură cu scopul vizitei. Păstra aerul unei persoane ce își rezolvase conștiincios deplasarea de la Iași, în bătrâna cetate a Bucureștiului, întotdeauna purtătoare de noroc în asemenea împrejurări, ca și în multe altele...

În spațiosul birou în care se instalase cu câțiva ani în urmă Serviciul Aprovizionare, era multă larmă și o nepotolită mișcare de du-te vino, proprie oricărui asemenea serviciu care se respectă cât de cât. Oamenii se interpelau reciproc asupra diferitelor probleme de specialitate și nu lipsea acea atmosferă care cu specificul ei colora și condimenta de multe ori această încărcătură de energie epuizată zilnic, ca după orarul unui metronom netrimit încă la reparație.